

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **G.**, so sídlom v B., zastúpeného JUDr. V. H., advokátkou so sídlom v B., proti povinnému **J.**, so sídlom v B., **o vymoženie 61,15 eura s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. Er 705/1998, EX X., o dovolaní súdneho exekútora JUDr. L. B., proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. augusta 2009, sp.zn. 7 CoE 31/2009, takto

rozhodol:

Dovolanie **o d m i e t a**.

Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Bardejov uznesením zo 4. júna 2009, č.k. Er 705/1998-16, EX X., vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. Dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre zastavenie exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok; ďalej len „zákon“). Povinný (obchodná spoločnosť) zanikol výmazom ex offo z obchodného registra bez právneho nástupcu, čím stratil spôsobilosť byť účastníkom konania a v exekúcii nebolo možné pokračovať (§ 57 ods. 1 písm. g/ zákona v spojení s § 103, § 104 a § 19 O.s.p., § 18 a § 19a Občianskeho zákonníka a § 68 ods.1 Obchodného zákonníka). Pri rozhodovaní o trovách exekúcie sa riadil § 203 zákona. Vzal na zreteľ skutočnosť, že oprávnený v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie objektívne nemohol ani pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie, pričom poukázal na rozhodovaciu činnosť

Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 32/08, II. ÚS 171/08, IV. ÚS 128/08 a IV. ÚS 38/08).

Krajský súd v Prešove na odvolanie súdneho exekútora vo výroku o trovách exekúcie uznesením z 20. augusta 2009, sp.zn. 7 CoE 31/2009 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie potvrdil. Oprávnenému nepriznal náhradu trov exekúcie a vyslovil, že súdnemu exekútorovi nevzniklo právo na ich náhradu. Vychádzal z ustanovení § 197 ods. 1 a § 200 ods. 1 veta druhá zákona, v zmysle ktorých osobou povinnou znášať trovy exekúcie môže byť v zásade iba povinný. V prejednávanej veci však povinný zanikol výmazom z obchodného registra 23. januára 2009, a preto mu ako neexistujúcemu subjektu nemožno ukladať žiadne povinnosti. Za takejto situácie mohla byť povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie uložená oprávnenému len pri splnení podmienok vyplývajúcich z § 203 zákona v znení účinnom do 31. januára 2002. Podľa tohto ustanovenia, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však uváži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie. Skutočnosť, podľa ktorej v roku 2009 došlo k zániku povinného oprávnený nemohol ani pri náležitej opatrnosti predvídať. Stratu spôsobilosti byť účastníkom konania (§ 19 O.s.p.) nemožno považovať za zavinenie oprávneného, v dôsledku čoho aplikácia § 203 zákona v znení účinnom do 31. januára 2002 pri rozhodovaní o trovách exekúcie neprichádza do úvahy. Rovnako nie je možné zaviazat' oprávneného na znášanie trov exekúcie len z dôvodu, že majetok povinného nestačí na úhradu trov exekúcie. Exekučný poriadok takúto možnosť pripustil až novelizáciou ustanovenia § 203 s účinnosťou od 1. februára 2002, ktorá ale nie je aplikovateľná na exekučné konania začaté pred týmto dňom (§ 235 ods. 2 zákona). Odvolací súd dospel k záveru, že keďže neexistuje subjekt, ktorý by mohol byť zaviazaný na náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi, súd prvého stupňa postupoval správne, ak náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi nepriznal. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie súdny exekútor. Žiadal ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Poukázal na skutočnosť, že sa na odvolacom súde uskutočnilo pojednávanie, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s otázkou, čo mohol oprávnený predvídať, t.j. nemajetnosť, zánik subjektu, útek, smrť a pod., čo sú všetko

známe fakty, ktoré môže predvídať každý občan, ale s ktorými v zmysle Exekučného poriadku nemôže uvažovať súdny exekútor a Exekučný poriadok takúto predvídateľnosť nedovoľuje. Súdny exekútor nemá teda ako obmedziť svoje výdaje, respektíve sa musí vzdať odmeny za riadne vykonanú prácu. Poukázal na ustanovenia § 196 zákona, z ktorého vyplýva, že súdny exekútor má vždy nárok na odmenu, náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času. Rozdiel je len v osobe, ktorá je povinná ich uhradiť (oprávnený alebo povinný). Niet žiadneho zákonného dôvodu, pre ktorý by mal súdny exekútor znášať trovy z exekúcie vykonávanej na návrh oprávneného proti povinnému na vlastnú ťarchu, keď exekúciu vykonáva ako honorovanú právnu službu. Keďže v danom prípade si z dôvodu zániku povinného poverený súdny exekútor vzniknuté trovy nemôže od neho vymôcť, pričom oprávnený má svoj procesný podiel zavinenia na zastavení exekúcie, keď návrh na vykonanie exekúcie podal proti nemajetnému povinnému, je namieste, aby trovy exekúcie uhradil oprávnený. Správnosť svojho právneho názoru podporil poukazom na novelizáciu zákona zákonom č. 32/2002 Z.z. (účinný od 1. februára 2002), ktorou bolo ustanovenie § 203 doplnené o odsek 2. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. Z týchto dôvodov mal súd náhradu trov exekúcie uložiť oprávnenému.

Oprávnený sa stotožnil s dôvodmi obsiahnutými v odôvodnení uznesenia súdu prvého stupňa a navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p., § 37 ods. 1 zákona), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.), a to bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.). Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie súdneho exekútora smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách exekúcie, ktoré sú osobitnou formou trov konania. Vzhľadom k tomu,

že odvolací súd rozhodol uznesením, prípustnosť dovolania sa posudzuje podľa ustanovení § 239 a § 237 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o *trovách konania*, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním napadnuté potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu o *trovách konania*, nie je v zmysle § 239 ods. 1 a 3 O.s.p. dovolanie proti nemu prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., v zmysle ktorého je odvolací súd povinný vždy skúmať, či konanie pred odvolacím, resp. aj prvostupňovým súdom nie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 O.s.p., skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa

zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

Vzhľadom na dovolateľom namietanú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v postupe odvolacieho súdu, ktorý mal vo veci pojednávať, a tým mu odňať možnosť zúčastniť sa na konaní, sa dovolací súd zameril na zistenie tejto vady konania. Zo spisu vedeného vo veci zistil, že odvolací súd pojednávanie nenariadil. Táto skutočnosť vyplýva aj z odôvodnenia jeho uznesenia, kde sa uvádza, že „odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O.s.p. preskúmal uznesenie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, *vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p.*“. Táto namietaná vada konania nebola teda v konaní zistená a dovolací súd nezistil existenciu žiadnej inej z vyššie uvedených väd v konaní.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že v danej veci prípustnosť dovolania súdneho exekútora proti napadnutému uzneseniu krajského súdu nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie súdneho exekútora podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako neprípustné odmietol. Vzhľadom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní vzniklo úspešnému oprávnenému právo na náhradu trov dovolacieho konania voči neúspešnému súdному exekútorovi. Nakoľko si však tento náhradu trov dovolacieho konania neuplatnil a trovy vyplývajúce zo spisu neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2010

JUDr. Martin Vladík, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília Kišacová